

[Korsgaard.]

være forberedt paa, at Ministeren til Gengæld paastaar, at de Ting forstaar man sig ikke paa som almindelig Rigsdagsmand. Det er nu en Gang Kaarene, hvorunder der arbejdes her paa Rigsdagen.

Om Lovforslaget vil jeg gerne sige, at man kan anlægge to Synspunkter til Bedømmelse af det. Der er for det første det, om jeg saa maa sige, mere følelsesbetonede. Derved forstaar jeg ikke alene det, at man gaar over til elektrisk Drift — i vor Tid har jo alene Ordet Elektricitet en vis Tiltrækningskraft, saa at der i selve Ordet er noget, som tiltaler Følelsen —, men jeg vil udover dette sige, at der kan ikke være Tvivl om, at det at faa elektriske Baner betyder, at Storbyen Københavns Befolkning faar meget bedre Betingelser for at flytte ud, end de har haft før — et Moment, som er fremdraget af de forskellige Partiers Ordførere, og som ganske vist er af følelsesmæssig Natur, men, synes jeg, af virkelig stor Interesse, idet jeg ikke kan se anderledes paa det end, at et Land med $3\frac{1}{2}$ Million Indbyggere eller saa omtrent som en Helhed i høj Grad maa tage Hensyn til, at Københavns Befolkning — ca. 700 000 Mennesker — stilles bedst muligt i Retning af Beboelsesforhold.

Jeg mener altsaa, at det følelsesmæssige i afgjort Grad taler for, at man gaar til Elektrificering; men det er jo ikke alene Følelsen, man skal tænke paa, det er ogsaa Fornuften og ikke mindst Økonomien. Og dér er det noget mere tvivlsomt, hvad der er det rigtige.

Om det er en god Forretning at lave elektrisk Bane, vil jeg sætte et Spørgsmaalstegn ved. Jeg turde i alle Tilfælde ikke anbringe mine Penge i det Foretagende ud fra det Synspunkt, at det skulde give en særlig god Forrentning. Man kan jo komme ud for, at man anbringer dem i Ting, man tror er gode, og saa viser det sig, at de ikke er gode — det skal jeg ingenlunde benægte, det har jeg Erfaringer for fra den allersidste Tid —, men dette Foretagende her er nu alligevel fra et rent Forrentnings-synspunkt efter mine Begreber saare tvivlsomt.

Det forudsætter, at Trafikken skal stige med 50 pCt. Hvorved skal de 50 pCt.'s Stigning vindes? Ja, de kan vindes ad to Veje. For det første derved, at disse elektriske Baner i sig selv øver en saadan Tiltrækning paa de rejsende, saa at der rejser mange flere, end der ellers vilde rejse, og det er et Moment, som maaske kan veje ret tungt. Dette, at man faar elektrisk

Bane, kan jo ogsaa betyde — og vil vel ogsaa i Løbet af nogle Aar komme til at betyde —, at ikke faa Mennesker flytter ud og derved bliver daglige Forbrugere af Banen, og det er naturligvis de allerbedste Kunder for en Bane.

I denne Forbindelse vil jeg gerne sige til den ærede Ordfører for Retsstatspartiet, at naar han taler en Smule haanligt om, at Folk, der bor ved København, ikke skulde tage saa meget Hensyn til, om en Rejse varede 10 Minutter længere eller kortere, saa synes jeg ikke, han har Ret, idet han sammenligner med den Mand, der bor paa det almindelige Land og skal ind til sin Købstad. Den Mand rejser imidlertid ikke hver Dag; det er den overmaade store Forskel, der er paa de to Tilfælde. Den Mand, som har sin Beskæftigelse i København og bor i Københavns Nærhed, skal foretage Rejsen ikke alene een, men mindst to Gange om Dagen, og saa tror jeg dog nok, man har Lov til at regne med, at saa spiller Kørselstiden en overmaade stor Rolle.

Men, som sagt, Kunder af den Art er selvfølgelig Banens bedste Kunder, hvad enten den er elektrisk eller drevet af anden Kraft.

Men udover den Trafik, der kan vindes herfra, bliver Spørgsmaalet, hvor meget Banen kan vinde fra Sporvejene. Og her er vi inde paa et Problem, som interesserer mig, ikke i og for sig ud fra et teknisk Synspunkt, men mere ud fra et økonomisk Synspunkt.

Forholdet er det, at de elektriske Sporvejes Indehavere faktisk er det offentlige, henholdsvis Københavns Kommune og Oplandets Kommuner. Og overfor dette Problem er jeg ikke meget tilbøjelig til at sige, at kan vi slaa det Selskab mere eller mindre ned, saa er det en Opgave, man bør tilstræbe. Slet ikke. Jeg mener, at Staten i samfundsøkonomiske Betragtninger aldrig bør tilstræbe at vinde en speciel Gevinst for sig, hvis den kun kan vindes derigennem, at andre berettigede Erhvervsinteresser maa betale, og dér er det mit Haab, at vi under Udvalgsbehandlingen kan faa nærmere Oplysninger om, hvor meget man fra Sporvejselskabernes Side regner, at dette vil koste de paagældende.

Jeg skal for Gentofte Kommunes Vedkommende sige, at dér er dette med Sporvejsdriften ingen billig Fornøjelse. Jeg har ladet mig fortælle, at den aarligt koster Gentofte Kommune 300 000 Kr. Nu er det vel nok saadan, at de Penge, der her tilsyne-ladende tabes, vindes paa et andet Punkt Sporvejsdriften vedrørende, idet man vistnok paa Elektricitetslevering til Sporvejene har en Fortjeneste, der i alt Fald dækker hen-